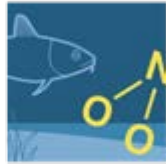

Fördjupad utvärdering av miljömålen 2019

En sammanhållen politik för hållbar utveckling

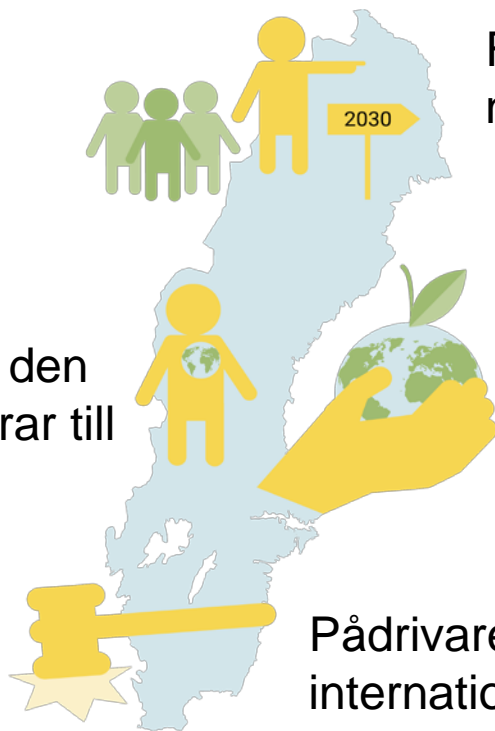

Viktiga vägval för att nå miljömålen

Sverige kan påverka den globala utvecklingen

Ansvarstagare – för den miljöpåverkan vi bidrar till

Förebild – hantera våra nationella miljöproblem

Möjliggörare – bidra till effektivt miljöarbete i andra länder

Pådrivare – inom EU och internationellt samarbete

Prioriteringar i EU och internationellt arbete

- Klimat
- Biologisk mångfald
- Havsmiljö
- Kemikalier
- Cirkulär ekonomi

Förbättra styrningen mot miljömålen

- Fler tidiga och breda samhällsekonomiska konsekvensanalyser behövs
- Se över miljöskadliga subventioner och undantag från skatter
- Analysera incitament och styrmedel för ett ekologiskt hållbart skogsbruk
- Vässa miljöbalken och dess tillämpning

Vässa miljöbalken och dess tillämpning

- Stärk tillsynen
- Förtydliga hur samhällsmål ska beaktas
- Överväg att tidsbegränsa tillstånd enligt miljöbalken
- Möjliggör fler vägledande domar i Högsta domstolen
- Flytta miljöprövningen av gruvor till miljöbalken
- Förstärk biotopskyddet m m
- Minska klimatpåverkande utsläpp från verksamheter

Prioritera klimat och biologisk mångfald

- Utvecklingen i miljön är negativ både globalt och nationellt
- Risk för irreversibla skador på miljö och människors välfärd
- Stor betydelse för möjligheten att nå andra miljömål
- Snabba och kraftfulla insatser behövs för att vända den negativa utvecklingen i miljön

Klimat

- IPCC: utsläpp på högst 1 ton växthusgaser/person 2050 för att nå max 1,5 graders uppvärmning. Globalt behöver CO₂-utsläppen halveras till 2030 jämfört med 2010
- I Sverige har riksdagen antagit en klimatlag och ambitiösa etappmål för nationella utsläpp
- I mars redovisar Naturvårdsverket underlag till regeringens klimathandlingsplan med strategiskt viktiga områden för åtgärder

Biologisk mångfald

- Den biologiska mångfalden utarmas, många ekosystem är starkt hotade
- År 2020 går Aichi-målen ut – nytt avtal behövs
- I Sverige behöver de ekologiska sammanhangen stärkas i skogen, vattnet, jordbrukslandskapet och den bebyggda miljön

Minska konsumtionens miljöpåverkan

Minska konsumtionens miljöpåverkan

- Sveriges konsumtion → 10 ton växthusgaser per person och år, 2/3 av utsläppen sker i andra länder
- Antalet flygresor behöver bli färre
- Miljö- och hälsopåverkan från vår köttkonsumtion behöver minska samtidigt som vi behåller en levande landsbygd
- Mindre matavfall i alla led ger stora miljövinster
- Nu kan vi mäta miljöpåverkan från svensk konsumtion

Det offentliga behöver gå före

”Det allmänna ska främja en hållbar utveckling som leder till en god miljö för nuvarande och kommande generationer”

Regeringsformen 2 §

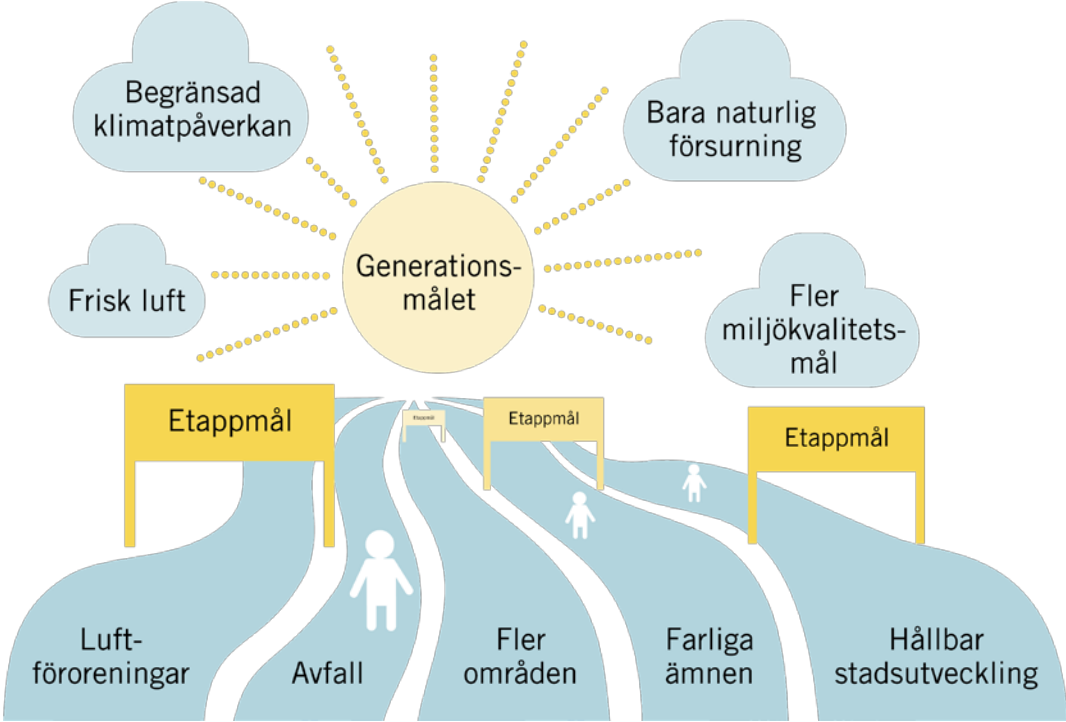

Det offentliga behöver gå före

- Öka kraven på att de statligt ägda bolagen och AP-fonderna ska agera hållbart
- Underlätta miljömässigt bra upphandlingar
- Se till att staten är ett föredöme som mark- och skogsägare, byggherre, fastighetsförvaltare och hyresgäst
- Byt statlig produktionsskog mot värdefulla områden som behöver skyddas
- Minska miljöbelastningen från statens resor

Ta fram fler etappmål för att visa vägen

Förslag till nya etappmål

- Kommunalt avfall
- Minskat matavfall
- Dagvatten
- Farliga ämnen
- Ökad miljöhänsyn i EU:s läkemedelslagstiftning
- Hänsyn till ekosystemtjänster vid beslut om mark- och vattenanvändning

Vi föreslår också att etappmål utreds för bland annat hyggesfritt skogsbruk, grön infrastruktur samt minskade utsläpp av förorenande ämnen

Förslag till regeringen från myndigheter i samverkan

TEMA: Hållbara städer och samhällen

TEMA: Hållbara städer och samhällen

Gruppens arbete leddes av Boverket.

Myndigheter som deltagit i samverkan:

Boverket

Energimyndigheten

Folkhälsomyndigheten

Försvarsmakten

Jordbruksverket

Kemikalieinspektionen

Länsstyrelserna

Naturvårdsverket

Riksantikvarieämbetet

Skogsstyrelsen

Strålsäkerhetsmyndigheten

Sveriges geologiska undersökning

Trafikverket

Transportstyrelsen

TEMA: Hållbara städer och samhällen

Förslag 1:

Effektiv hushållning med mark och vatten i samhällsplaneringen

Förslag 2:

Hållbart byggande med minskad miljöpåverkan ur livscykelperspektiv

Förslag 3:

Utredning för attraktivare kollektivtrafik

TEMA: Hållbart näringsliv, innovation och infrastruktur

TEMA: Hållbart näringsliv, innovation och infrastruktur

Gruppens arbete leddes av Naturvårdsverket.

Myndigheter som deltagit i samverkan:

Boverket

Försvarsmakten

Havs- och vattenmyndigheten

Jordbruksverket

Kemikalieinspektionen

Länsstyrelserna

Naturvårdsverket

Riksantikvarieämbetet

Sjöfartsverket

Skogsstyrelsen

Sveriges geologiska undersökning

Tillväxtverket

Trafikverket

TEMA: Hållbart näringsliv, innovation och infrastruktur

Förslag 4:
Beredskapskontrakt för samhällsomställning

Förslag 5:
Pilotstudie – Regionala center för beredskapslivsmedel

TEMA: Hållbar konsumtion och produktion

TEMA: Hållbar konsumtion och produktion

Gruppens arbete leddes av Naturvårdsverket.

Myndigheter som deltagit i samverkan:

Boverket

Försvarsmakten

Havs- och vattenmyndigheten

Jordbruksverket

Kemikalieinspektionen

Konsumentverket

Livsmedelsverket

Läkemedelsverket

Länsstyrelserna

Naturvårdsverket

Sveriges geologiska undersökning

Strålsäkerhetsmyndigheten

Tillväxtanalys

Trafikverket

Upphandlingsmyndigheten

TEMA: Hållbar konsumtion och produktion

Förslag 6:

Regionalt arbete med hållbar konsumtion och produktion

Förslag 7:

Gemensam kunskap om livsmedelskonsumtionens miljöpåverkan

Förslag 8:

Stöd till lokala och regionala satsningar för en giftfri miljö

TEMA: Bekämpa klimatförändringen

TEMA: Bekämpa klimatförändringen

Gruppens arbete leddes av Naturvårdsverket.

Myndigheter som deltagit i samverkan:

Boverket

Energimyndigheten

Folkhälsomyndigheten

Försvarmakten

Jordbruksverket

Konjunkturinstitutet

Länsstyrelserna

Naturvårdsverket

Trafikverket

Transportstyrelsen

Sida

Skogsstyrelsen

Sveriges geologiska undersökning

TEMA: Bekämpa klimatförändringen

Förslag 9:

Kunskapsöverföring om klimatpåverkan från byggmaterial och -metoder

Förslag 10:

Miljölastbilspremie

Förslag 11:

Återvätning av torvmarker

Förslag 12:

Förändrad infrastrukturplanering och genomförande av etappmålet om kollektivtrafik, cykel och gång

TEMA: Hav och vatten

TEMA: Hav och vatten

Gruppens arbete leddes av Havs- och vattenmyndigheten.

Myndigheter som deltagit i samverkan:

Försvarsmakten

Havs- och vattenmyndigheten

Jordbruksverket

Kemikalieinspektionen

Länsstyrelserna

Naturvårdsverket

Riksantikvarieämbetet

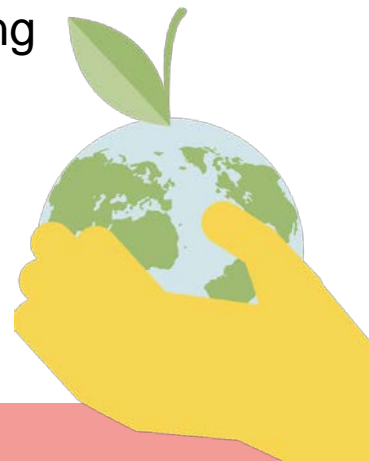
Skogsstyrelsen

Sveriges geologiska undersökning

Trafikverket

Transportstyrelsen

Vattenmyndigheterna

TEMA: Hav och vatten

Förslag 13:

Förbättrad kunskap för hantering av förorenade sediment

Förslag 14:

Kostnadseffektiv restaurering av sjöar och vattendrag

Förslag 15:

Förbättrad hänsyn till vattenmiljöer i skogsbruket

TEMA: Ekosystem och biologisk mångfald

TEMA: Ekosystem och biologisk mångfald

Gruppens arbete leddes av Naturvårdsverket.

Myndigheter som deltagit i samverkan:

Boverket

Försvarsmakten

Havs- och vattenmyndigheten

Jordbruksverket

Länsstyrelserna

Naturvårdsverket

Riksantikvarieämbetet

Sveriges geologiska undersökning

Skogsstyrelsen

Trafikverket

TEMA: Ekosystem och biologisk mångfald

Förslag 16:
Lokala landskapsinitiativ

Förslag 17:
Hänsyn till ekosystemtjänster vid beslut om mark- och vattenanvändning

Förslag 18:
Stimulera användning av hyggesfria metoder i skogsbruket

Rapporter på sverigesmiljömål.se

På webbplatsen finns även de målvisa analyserna